

Kdo bude hlídat hlídače?

Podobně jako za časů Marxových obcházelo Evropu strašidlo komunismu, obchází dnes zdravotnická zařízení strašidla auditorů, která podobně jako tehdy komunismus (a dodnes Rusko), netuší, kde mají hranice. Suverenita úředníků, kteří často zdaleka netuší, co se opravdu ve zdravotnických zařízeních dělá, a trvají na tom, aby na dveřích visely cedulky NEVSTUPOVAT ve správném formátu a provedení písma, překračuje nejen slušné mravy, ale občas také kompetence, které jim byly dány.

Požadavek na zrušení a zákaz pojmu **pavilon** ve slovníku personálu Psychiatrické nemocnice povede jistě také příští redaktory a vydavatele Zpěvů staré Číny, aby překrásná báseň, kterou napsal Wang Si-č', nesla progresivní název U oddělení orchidejí, protože pavilon vyvolává neblahé asociace. Není jasné jaké, snad ani auditorům, ale je to jejich verdikt. Také tradiční pražské Hanavské oddělení nad Vltavou jistě přitáhne mnohem víc hostů, kteří se tam budou cítit lépe.

Za nejzhovadilejší jest považovat návrh, aby „pacient“ byl napříště nahrazován „klientem“, což je skutečně vynález z dílny auditorů, nikoliv oficiálních orgánů, jak jsem se dozvěděl z dotazů na kompetentních místech. MZ ČR sděluje, že „**zákon o zdravotních službách a další související právní předpisy užívají a definují pojmy: poskytovatel zdravotních služeb, zdravotnický pracovník a pacient.**“ Taktéž vedoucí etických komisí MZ a ČLK pranic nevědí

o tom, že by se měl tímto způsobem komercializovat vztah lékaře a pacienta. Etici jsou navíc silně proti.

Rád bych vzkázal samozvaným purifikátorům zdravotnické terminologie, že doporučovat používání pojmu klient je zvěrstvo hraničící s Mengeleho pokusy a že za takovou radu by jim měla být odebrána licence. Zákon č. 93/2009 Sb. o auditorech toto řešení neumožňuje, doporučuji ho proto v tomto směru novelizovat.

Zdravotník a pacient je zcela jiný sémantický, a tedy i faktický vztahový rámec než poskytovatel a klient. Přál bych vynálezci té druhé terminologie, aby si jí, tedy té druhé, naplno užili. Mnohá ředitelství velkých zdravotnických zařízení se o to snaží, když zavádí fixní pracovní dobu s dodatkem, že který pracovník je tam přesčas, činí tak nezodpovědně na vlastní riziko, a kdyby se mu při výkonu povolání stal pracovní úraz, tak žádným pracovním úrazem není, ale je to svévolné sebepoškození bez nároků na cokoli. Chirurgové, padla! Jděte domů, vzkazuje pan ředitel.

Těm naivním, kteří by si mysleli, že klient je moderní a pacient zastaralý, bych rád připomněl, že žijeme ve světě jazyka. Jsou takoví, kteří dokonce mluví o „jazykování“ jako o nejpodstatnějším tvůrci a architektu reality, které může být velice různé, od nádherné Seifertovy poezie nebo Eisnerova Chrámu a tvrze, přes Orwelův newspeak až po Havlovo ptydepe. Pojem není existence sama o sobě, **pojem je doho-**

da, jak budeme některé věci společně nazývat a jak jim budeme také společně rozumět.

„Pacient“ představuje dohodu **o pomoci**, zatímco „klient“ dohodu **o kšeftu**; výhodném jak pro koho. Je-li tedy cílem auditorů (jakým cílům a čemu vlastně slouží, kromě toho, že pro ně samotné tyhle buzerace představují výhodný kšeft, navíc spojený s předváděním vlastní důležitosti?) změnit zdravotnictví na kšeft, je třeba ho jasně definovat. Také vědět, kdo na něm vydělá, a pak se tomu musíme přizpůsobit od samého počátku: do curricula pregraduální výchovy zařadit podvojně účetnictví, aplikovaný marketing, aplikovanou informatiku a další ekonomické předměty, důsledně zavést osmihodinovou pracovní dobu a víc ani ťuk, a pokud kšeft, tak kšeft: od každého KLIENTA hned prachy na ruku!

Vážené kolegyně, vážení kolegové, udávat není hezká věc. Na druhé straně ignorovat znásilnění dítěte s odůvodněním, že nejsem udavač, je nechutné pokrytectví. Pokud auditori znásilňují češtinu, logiku a poctivou práci, udejte je. Nemusíte jim vyříznout jazyky, jak by zasluhovali, stačí když nahlásíte jejich aktivity na příslušná místa, a pokud tam nemají strejčky, měli by dopadnout po zásluze.

MUDr. Radkin Honzák, CSc.

Ústav všeobecného lékařství 1. LF UK

Albertov 7, 128 00 Praha

RadkinH@seznam.cz